ROSACEAE JUSS. FƏSİLƏSİ QARABAĞDA

Tünzalə Qasımova, Zemfira Əliyeva,
Tacə Safquliyeva

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Botanika İnstitutu,
qasimova.tunzala@inbox.ru

Qarabağ meşələrində həmçinin *Rosaceae* Juss. fəsiləsindən olan ağac, kol və ot bitkiləri geniş yayılmışdır. Burada dərman, qida əhəmiyyətli və vitaminlərlə zəngin böyürtkən (*Rubus* L.), göyəm, alça (*Prunus* L.), armud (*Pyrus* L.), alma (*Malus* Hill.), əzgil (*Mespilus* L.), quşarmudu (*Sorbus* L.), çiyələk (*Fragaria* L.), qaytarma (*Potentilla* L.), çıngılotu (*Geum* L.) və s. bitkilərə rast gəlmək olur. Ərazidə *Rosaceae* fəsiləsinin dekorativ (*Crataegus* L., *Cotoneaster* Medik, *Spiraea* L., *Pyracantha* Roem.), yem (*Alchimilla* L., *Poterium* L., *Sibbaldia* L.) və boyaq (*Sanguisorba* L., *Agrimonia* L., *Potentilla* L.) əhəmiyyətli bitkiləri də geniş yayılmışdır. Qarabağda rast gəlinən *Rosaceae* fəsiləsinin 25 cinsinə aid 101 növü 4 yarımfəsilə (*Spiraeoideae, Maloideae, Prunoideae, Rosoideae*) üzrə aşağıdakı kimi qruplaşdırılır (cədvəl). Cədvəldən göründüyü kimi, ən çox növ sayı ilə *Potentilla* (20 növ), *Rosa* (14 növ), *Alchimilla* (12 növ), *Crataegus, Rubus* (hər biri 8 növlə) cinsləri təmsil olunur. Digər cinslərin növlərinin sayı isə 1-6 arasında dəyişir. Qarabağda yayılan *Rosaceae* fəsiləsinin növləri həyati formalarına görə ağaclar (13 növ), kollar (34 növ) və ot bitkilərindən (54 növ, bunlardan çoxilliklər – 51 növ, birilliklər – 3 növ) ibarətdir.

Cədvəl. Qarabağda rast gəlinən *Rosaceae* fəsiləsinin taksonomik tərkibi

Yarımfəsilə	Cins	Növlərin sayı
Spiraeoideae	*Spiraea* L.	2
Maloideae	*Amelanchier* Medik.	1
	Cotoneaster Medik.	4
	Crataegus L. *Malus* Hill.	8 1
	Mespilus L.	1
	Pyracantha Roem.	1
	Pyrus L.	4
	Sorbus L.	6
Pruneoideae	*Prunus* L.	2
	Amygdalis (L.) Focke	1
	Cerasus (Mill.) A.Gray	4
	Padus Mill.	1
Rosoideae	*Rubus* L.	8
	Rosa L.	14
	Fragaria L.	2
	Potentilla L.	20
	Sibbaldia L.	2
	Geum L.	2
	Filipendula (Tourn) Mill.	1
	Alchimilla L.	12
	Aphanes L.	1
	Agrimonia L.	1
	Sanguisorba (Ruppius) L.	1
	Poterium L.	1